

Til landets kommunale arkivinstitusjoner

Deres ref
«REF»

Vår ref.
2011/14088 LASA

Dato
30.06.2011

Rundskriv om eierskap og forvalteransvar for pasientjournaler

Det vises til brev fra Justisdepartementet av 12.04.2011, som ligger vedlagt. I brevet presiseres det hvem som har ansvaret for pasientjournaler i tilfeller der en kommunalt ansatt lege har gått over i privat legevirksomhet.

Brevet fra Justisdepartementet kom som en følge av at Helse- og Omsorgsdepartementet ba om en vurdering av ansvaret for pasientjournalene i tilfeller hvor kommunalt ansatt lege har gått over i privat legevirksomhet.

I brevet står det mellom annet:

"Etter kommunehelsetjenesteloven § 1-1 skal kommunene sørge for nødvendig helsetjeneste for kommunens innbyggere. Kommunen kan gjøre det "ved å ansette personell i kommunale stillinger eller ved å inngå avtaler med personell om privat helsevirksomhet", jf. § 1-3. En taler i det følgende for enkelthets skyld bare om leger. Etter helsepersonelloven § 39 skal en lege som yter helsehjelp, "nedtegne eller registrere" bl.a. "relevante og nødvendige opplysninger om pasienten og helsehjelpen", jf. § 40. Fra dette kan det imidlertid ikke sluttet at denne legen er ansvarlig for oppbevaringen og den videre behandlingen av journalen. Der legen er ansatt i en kommune, følger det av arkivloven at pasientjournalen er en del av kommunens arkiv.

Løsningen er også forutsatt i Ot.prp. nr. 5 (1999-2000) på side 280 der det til en endring i helsepersonelloven § 43 heter: "Etter arkivloven § 2 bokstav e er offentlig arkiv definert som statlige eller kommunale arkiv. Kommunale arkiv er definert som arkiv skapt av fylkeskommunalt eller kommunalt organ. Arkiv som befinner seg som journalarkiv på sykehus, kommunale legesentre, sykehjem osv. faller derfor inn under arkivlovens bestemmelser om offentlig arkiv."

Videre heter det i forskrift 21. desember 2000 nr. 1385 om pasientjournal § 14 tredje ledd: "Journaler i offentlig virksomhet kommer inn under bestemmelsene om offentlige arkiver i og i medhold av arkivloven, herunder bestemmelsene om bevaring, kassasjon og avlevering til statlig, fylkeskommunalt eller kommunalt arkivdepot."

Etter arkivloven § 9 kan offentlige arkiver ikke avhendes. En kommunalt ansatt lege kan derfor i utgangspunktet ikke ta med seg de pasientjournaler som vedkommende har ført, over i privat legevirksomhet. Arkivloven § 9 åpner imidlertid for unntak fra dette "i samsvar med føresegner

gjevne i medhald av § 12... eller etter særskilt samtykke frå Riksarkivaren".

Pasientjournalforskriften § 15 har bestemmelser om overføring av journaler. "Ved skifte av fastlege kan pasienten kreve at pasientjournalen overføres til den nye fastlegen", jf. første ledd. Vi antar at hovedbegrunnelsen for bestemmelsen er at journalen ofte vil inneholde opplysninger som er nyttige for den nye fastlegen. Dersom den kommunalt ansatte legen var pasientens fastlege, må den enkelte pasient etter Justisdepartementets mening kunne kreve at kommunen stiller en kopi av journalen til disposisjon for den som overtar som vedkommendes fastlege. Det kan godt være den tidligere kommunalt ansatte legen som på denne måten får kopi av journalen stilt til disposisjon.

Dersom kommunen ikke ansetter en ny lege, må denne delen av kommunens virksomhet anses for å opphøre. Etter tredje ledd kan da "virksomhetens ledelse beslutte at pasientjournalene skal overføres til en annen virksomhet" dersom pasienten ikke motsetter seg det. Justisdepartementet har lagt til grunn for bestemmelsen at en slik overføring normalt vil være en fordel for pasientene. Justisdepartementet mener at kommunen og en allmenpraktiserende lege i kommunen i et slikt tilfelle kan avtale at legen skal få kopi av journalene.

Som nevnt utelukker arkivloven i utgangspunktet at pasientjournalene overføres på en måte som medfører at de ikke lenger finnes i kommunens arkiv."

Riksarkivaren ønsker med dette å gjøre oppmerksom på Justisdepartementets lovtolkning, som støtter Riksarkivarens tidligere uttalelser på tilsvarende henvendelser. Helse- og Omsorgsdepartementet har gjennom brev til Riksarkivet av 06.05.2011 gjort rede for at departementet vil legge Lovavdelingens uttalelse til grunn ved fortolkningen av hvem som har ansvar for pasientjournaler.

Med hilsen

Anne Mette Dørum e.f.
avdelingsdirektør

Lars-Jørgen Sandberg
underdirektør

Vedlegg: Arkivloven og helsepersonelloven - ansvaret for pasientjournaler. Brev fra Justisdepartementet av 12.04.2011

Kopi til:

Kommunal- og regionaldepartementet	Postboks 8112 Dep.	0032	OSLO
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	DRAMMEN
Fylkesmannen i Finnmark	Statens hus	9815	VADSØ
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	HAMAR
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	BERGEN
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Nordland		8002	BODØ
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
Fylkesmannen i Oppland	Serviceboks	2626	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502	MOSS
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59	4001	STAVANGER
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Statens hus	7468	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Telemark	Statens hus	3708	SKIEN
Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Fylkesmannen i Vest-Agder	Serviceboks 513	4605	KRISTIANSAND
Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Fylkesmannen i Aust-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL